

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ตลอดระยะเวลา 40 ปีที่ผ่านมาการพัฒนาประเทศได้เน้นในด้านเศรษฐกิจหรือพัฒนาทางวัตถุมากขึ้น ทำให้สังคมเราละเลยศีลธรรม จริยธรรมที่เกื้อกูลสังคมในอดีต ทำให้ผู้มีอำนาจทางปกครองละเลยที่จะดูแลความเป็นอยู่ของประชาชนและสังคม ในขณะที่ระบบราชการขยายตัวและทวีความซับซ้อนขึ้นเรื่อย ๆ ยิ่งทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐกับประชาชนห่างไกลกันออกไป ประกอบกับการที่ระบบราชการขาดการตรวจสอบจากภายนอก ส่งผลให้มีการใช้อำนาจรัฐไปละเมิดสิทธิ เสรีภาพของประชาชน มีการทุจริตประพฤติมิชอบ ปราบปรามบ่อยครั้ง นับเป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ประเทศไทยต้องประสบกับปัญหาวิกฤติทางเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540 ซึ่งนักวิชาการหลายคนได้อธิบายว่าเป็นปรากฏการณ์ที่ภาครัฐขาดธรรมาภิบาล เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นทั่วโลก (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. 2546 : 19) ซึ่งในปัจจุบันภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจและสังคมก็ยังคงเกิดขึ้นอย่างรุนแรงและต่อเนื่องซึ่งเกิดจากหลายสาเหตุส่วนหนึ่งเกิดจากการหย่อนประสิทธิภาพของกลไกการบริหารกิจการบ้านเมืองและทุจริตประพฤติมิชอบในวงราชการ อันเป็นความรับผิดชอบของภาครัฐทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายประจำ ขณะเดียวกันภาคประชาชนซึ่งเป็นพลังสำคัญก็มีความจำเป็นที่จะต้องสร้างความตื่นตัวและรับผิดชอบต่อสังคมตลอดจนตระหนักในสิทธิหน้าที่ของแต่ละฝ่ายเพิ่มขึ้น หากความอ่อนแอและหย่อนประสิทธิภาพดังกล่าวไม่ได้รับการจัดการแก้ไขอย่างแท้จริงและรีบด่วนอาจก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรงต่อเศรษฐกิจ สังคมและประเทศมากยิ่งขึ้นด้วย (เฉลิมชัย สมท่า. 2547 : 1) การสร้างระบบบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีหรือธรรมาภิบาล (Good governance) จึงมีความสำคัญยิ่งสำหรับการบริหารในประเทศ กล่าวคือ ธรรมาภิบาลย่อมสร้างความมั่นคงให้กับประชาธิปไตยและลดการทุจริตที่เป็นปัญหาใหญ่สำหรับบ้านเมือง สร้างสังคมไทยให้มีระบบบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี มีความสุจริต มีเสถียรภาพและประสิทธิภาพ ยกกระดับประเทศไทยขึ้นสู่ความเป็นสากลและได้รับการยอมรับและเชื่อถือจากสังคมระหว่างประเทศเพิ่มขึ้น (บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. 2542 : 5)

ปัจจุบันหลักธรรมาภิบาลได้กลายเป็นมาตรฐานสากลที่องค์กรและหน่วยงานทั่วไปต้องการให้เกิดขึ้น ดังจะเห็นได้จากทั้งองค์กรสหประชาชาติ ธนาคาร โลก และกองทุนการเงิน

ระหว่างประเทศ รวมทั้งธนาคารพัฒนาเอเชีย มีข้อสรุปร่วมกันว่าหลักธรรมาภิบาลเป็น เครื่องมือสำคัญประการหนึ่งที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการฟื้นฟูและพัฒนาเศรษฐกิจของ

ประเทศกำลังพัฒนาและกลุ่มประเทศยากจน (สำนักงาน ก.พ. 2542 : 5)

สำหรับประเทศไทยได้นำแนวคิดธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิรูปการเมืองโดยได้ วางรากฐานแนวคิดนี้ไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 หลายประเด็น เช่น ความโปร่งใส การตรวจสอบ ความมีประสิทธิภาพ การมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบ และการกระจายอำนาจ โดยที่ภาครัฐก็ตระหนักและพยายามสร้างระบบบริหารกิจการ บ้านเมืองและสังคมที่ดี โดยกำหนดมาตรการและแนวทางที่จะขับเคลื่อนให้เกิดเป็นรูปธรรม โดยต่อเนื่อง ซึ่งในปี พ.ศ. 2540 คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเห็นชอบแผนแม่บทการปฏิรูประบบ ราชการ โดยออกมาตรการปรับภาคราชการด้านต่าง ๆ เพื่อให้ภาครัฐสามารถนำบริการที่ดีมี คุณภาพสู่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนคนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความเป็นอยู่ดีและมีความสุข สังคมไทยมีเสถียรภาพและชาติไทยมีเกียรติภูมิ ได้รับความเชื่อถือและมีความสามารถสูง สำหรับการแข่งขันในเวทีโลก โดยสาระสำคัญของการปฏิรูประบบราชการก็คือ การนำ หลักการของธรรมาภิบาลมาปรับใช้กับภาครัฐให้เหมาะสมทันสมัยกับความต้องการของ ประชาชนนั่นเอง ซึ่งเป็นหลักการที่รวมวิวัฒนาการทางการเมืองและการปกครองสมัยใหม่เข้า ด้วยกัน (สำนักงาน ก.พ. 2546 : 29) โดยได้ออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้าง ระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 มีผลบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ 11 สิงหาคม 2542 เป็นต้นมา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ขึ้นใน ระบบต่าง ๆ ของประเทศ ทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน (สำนักงาน ก.พ. 2546 : 7) ระเบียบดังกล่าวกำหนดหลักการบริหารกิจการบ้านเมือง โดยได้ให้รายละเอียดไว้ใน ข้อ 4.2 ระบุว่าการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีควรจัดหรือส่งเสริมให้สังคมไทยอยู่บน พื้นฐานของหลักสำคัญอย่างน้อย 6 ประการ ดังนี้ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความ โปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า (เกษม วัฒนชัย. 2546 : 3)

ภาครัฐ ได้พยายามขับเคลื่อนและส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง ให้ทุกภาคส่วนได้ยึดหลัก ธรรมาภิบาลเป็นแนวทางในการบริหารองค์กร โดยในปี พ.ศ. 2545 ได้มีการปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม และกำหนดแนวทางการบริหารราชการในพระราชบัญญัติระเบียบ บริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 มาตรา 3/1 วรรค 3 กำหนดให้

ส่วนราชการต้องใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งคำนึงถึงความ
 รับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมของประชาชน การเปิดเผยข้อมูล การติดตาม
 ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ ตามความเหมาะสมของแต่ละภารกิจ และวรรค 4
 ระบุว่า เพื่อให้การดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรานี้ จะตราพระราชกฤษฎีกากำหนด
 หลักเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติราชการและสั่งการให้ส่วนราชการและข้าราชการปฏิบัติ
 ได้ (สำนักพิมพ์พัฒนาหลักสูตร จำกัด 2545 : 2) จากเหตุผลดังกล่าวจึงได้มีพระราชกฤษฎีกา
 ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 นอกจากนี้ความพยายาม
 ที่จะให้เกิดหลักธรรมาภิบาลในทุกภาคส่วน จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์การเสริมสร้างธรรมาภิ
 บาลในการบริหารประเทศ ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550
 -2554) และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 กำหนดแนวนโยบายด้าน
 การบริหารราชการแผ่นดิน ระบุว่า “พัฒนาระบบงานภาครัฐ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพ
 คุณธรรมและจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐควบคู่ไปกับการแก้ไขปรับปรุงรูปแบบและวิธีการ
 ทำงาน เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและส่งเสริมให้
 หน่วยงานของรัฐใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการ
 (สุพล สุขศรีมั่งมี และคณะ. 2550 : 23) เพื่อช่วยสร้างสรรค์และส่งเสริมองค์กรให้มีศักยภาพ
 และประสิทธิภาพ ให้บรรลุเป้าหมายให้เกิดประโยชน์สุขของประชาชน

การบริหารองค์กรไม่ว่าจะเป็นองค์กรขนาดเล็กขนาดใหญ่หรือกิจการของประเทศ
 จะต้องเป็นไปโดยยึดถือหลักธรรมหรือยึดถือหลักคุณธรรมประกอบ มิใช่เพียงยึดถือหลักของ
 กฎเกณฑ์ หลักกฎหมายหรือยึดถือหลักของรัฐธรรมนูญเพียงอย่างเดียวเป็นหลัก ทั้งนี้เพราะ
 การบริหารงานอาจต้องประสบปัญหาเรื่องความเป็นธรรมอยู่เสมอ เพื่อให้การบริหารบังเกิด
 ผลสำเร็จ ลดปัญหาต่าง ๆ และบังเกิดความเป็นธรรมในสังคม จึงสมควรบริหารองค์กร
 โดยแนวทางธรรมหรือแนวทางคุณธรรมประกอบ (กองพุทธศาสนศึกษา. 2550 : 48)

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ซึ่งเป็นส่วนราชการตามพระราชบัญญัติ
 ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 ต้องตระหนักและสร้างระบบบริหารหรือ
 ปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลดังกล่าวอย่างเคร่งครัด เนื่องจากมีภารกิจที่ต้องสนองงาน
 คณะสงฆ์ซึ่งเป็นบุคลากรทางศาสนาที่เปี่ยมด้วยคุณธรรม ตลอดจนมีภารกิจสำคัญในการ
 ส่งเสริมให้มีการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมแก่ประชาชน จึงมีนโยบายเสริมสร้างหลัก
 ธรรมาภิบาลในหน่วยงานทุกระดับ เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจ เกิดความตระหนัก
 และปรับปรุงระบบงานของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง

และสอดคล้องกับการปฏิรูประบบราชการ เพื่อรักษาและส่งเสริมพระพุทธศาสนาสนับสนุนงานของคณะสงฆ์ไทย โดยติดตามและศึกษาผลการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล มาโดยตลอด (สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดหนองคาย. 2549 : 3)

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อเป็นข้อสนเทศในการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่และเจ้าคณะจังหวัดเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. เพื่อศึกษาข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่และเจ้าคณะจังหวัด ในการปฏิบัติงานของสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สมมุติฐานการวิจัย

1. สภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อยู่ในระดับปานกลาง
2. ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ในสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด และเจ้าคณะจังหวัด มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาตามกรอบแนวคิดการบริหารงานตามหลัก
 ธรรมาภิบาลตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมือง
 และสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 (สำนักงาน ก.พ. 2544 : 7) จำนวน 6 ด้าน ดังนี้

1. หลักนิติธรรม
2. หลักคุณธรรม
3. หลักความโปร่งใส
4. หลักความมีส่วนร่วม
5. หลักความรับผิดชอบ
6. หลักความคุ้มค่า

ตัวแปรอิสระ

1. ผู้บริหาร
2. เจ้าหน้าที่
3. เจ้าคณะจังหวัด

ตัวแปรตาม

การปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล
 6 ด้านคือ

1. หลักนิติธรรม
2. หลักคุณธรรม
3. หลักความโปร่งใส
4. หลักการมีส่วนร่วม
5. หลักความรับผิดชอบ
6. หลักความคุ้มค่า

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยทำการศึกษาจากประชากรกลุ่มตัวอย่างและตัวแปรที่ศึกษา ดังนี้

1. ประชากร ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประชากร ได้แก่ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดและเจ้าคณะจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. กลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ประชากรในการสุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารเจ้าหน้าที่ในสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดและเจ้าคณะจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 19 จังหวัด จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 19 คน เจ้าหน้าที่จำนวน 254 คน และเจ้าคณะจังหวัด 19 รูป รวม 292 รูป/คน
3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วยตัวแปร 2 ประเภท ดังนี้
  - 3.1 ตัวแปรต้น (Independent Variables) ได้แก่ สถานภาพ จำแนกได้ ดังนี้
    - 3.1.1 ผู้บริหาร
    - 3.1.2 เจ้าหน้าที่
    - 3.1.3 เจ้าคณะจังหวัด
  - 3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ในการศึกษาครั้งนี้ คือ สภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน และเจ้าคณะจังหวัด จำนวน 6 ด้าน คือ
    - 3.2.1 หลักนิติธรรม
    - 3.2.2 หลักคุณธรรม
    - 3.2.3 หลักความโปร่งใส
    - 3.2.4 หลักความมีส่วนร่วม
    - 3.2.5 หลักความรับผิดชอบ
    - 3.2.6 หลักความคุ้มค่า

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคำนิยามเป็นการเฉพาะเพื่อไม่ให้เกิดความคลาดเคลื่อนกับคำนิยามในงานวิจัยอื่น ดังต่อไปนี้

1. สภาพการบริหาร หมายถึง ขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อให้งานมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผล โดยมีการวางแผนการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน

2. หลักธรรมาภิบาล หมายถึง หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีที่มีความถูกต้องเป็นธรรม สุจริต โปร่งใส มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล การวิจัยครั้งนี้ยึดถือองค์ประกอบธรรมาภิบาลตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ซึ่งประกอบด้วยหลักการสำคัญ 6 ประการ ได้แก่

2.1 หลักนิติธรรม หมายถึง การใช้กฎหมายอย่างยุติธรรม บังคับใช้กฎหมายกำหนดกฎ กติกา โดยยึดหลักการมีส่วนร่วม คำนึงถึงสิทธิเสรีภาพและความยุติธรรม

2.2 หลักคุณธรรม หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม ความซื่อสัตย์สุจริต ขยัน อดทน มีวินัย ความชอบธรรมในการใช้อำนาจบริหาร การปฏิบัติตามจรรยาบรรณของข้าราชการและจรรยาบรรณวิชาชีพ

2.3 หลักความโปร่งใส หมายถึง การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันขององค์กร การปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรให้มีความโปร่งใสดรตรวจสอบได้ ความโปร่งใสในการกำหนดนโยบาย ระบบงาน การเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ การพัฒนาส่งเสริมกลไกตรวจสอบการทำงาน และการสร้างระบบการสื่อสารที่ดีในองค์กร

2.4 หลักความรับผิดชอบ หมายถึง การตระหนักในสิทธิหน้าที่ การมีความรับผิดชอบต่อองค์กร มีความกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา มีความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน มีการกระจายอำนาจสู่ระดับรองลงไปเพื่อรับผิดชอบที่ชัดเจน การใช้อำนาจอย่างรับผิดชอบและเป็นธรรม การมีรายงานผลการปฏิบัติงานที่มีตัวชี้วัดความสำเร็จ

2.5 หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมรับรู้และเสนอความคิดเห็นในการตัดสินใจแก้ปัญหาที่สำคัญ มีส่วนรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผล มีการสร้างความเข้าใจและกำหนดบทบาทชัดเจนในการทำงานร่วมกัน มีการปรับทัศนคติและกระบวนการทำงานของบุคลากร มีการสำรวจความคิดเห็นของผู้รับบริการเพื่อปรับปรุงงาน มีการวางระบบการฟังความคิดเห็นและเรื่องราวร้องทุกข์ มีการสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการบริหารภายในองค์กร

2.6 **หลักความคุ้มค่า** หมายถึง การใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า การสร้างงานและบริการที่มีคุณภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม ทำให้งานมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล มีผลการดำเนินงานที่แสดงประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร มีการทบทวนภารกิจ มีการเลือกนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้พัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง

3. **สภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ** หมายถึง ระดับการปฏิบัติหรือบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานพระพุทธศาสนา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดและเจ้าคณะจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

4. **ผู้บริหาร** หมายถึง ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดหรือผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้รักษาราชการแทนหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติราชการแทน ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือในปัจจุบัน

5. **เจ้าหน้าที่** หมายถึง บุคลากรที่ปฏิบัติงานในสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีงบประมาณ 2551

6. **เจ้าคณะจังหวัด** หมายถึง พระสังฆาธิการที่ปฏิบัติหน้าที่ปกครองคณะสงฆ์ระดับจังหวัด ซึ่งประกอบด้วย เจ้าคณะจังหวัด รองเจ้าคณะจังหวัด หรือเจ้าคณะอำเภอเมืองที่มีการประสานงานกับสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดอย่างสม่ำเสมอ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

จากการวิจัยเรื่องสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยคาดว่าจะได้รับประโยชน์ ดังนี้

1. ทำให้ทราบสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. ได้ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับการบริหารงานสำหรับผู้บริหารเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำไปใช้ในการวางแผน กำหนดนโยบาย ปรับปรุงพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ในสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. ได้รับทราบข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการใช้หลักธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น